Θέατρο από πολλούς για πολλούς

>Βροχή από παραστάσεις

Ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης ισχύει και στον τομέα του πολιτισμού. Για να βρέχει τόσο έντονα θέατρο στον συνήθως άνυδρό μας τόπο, σημαίνει ότι οι πνευματικές μας (ανα)ζητήσεις πήραν διαστάσεις μαζικές και χαρακτήρα επίμονο και είναι έτοιμες να δεχτούν και να καλύψουν την ποσοτικά αυξημένη και ποιοτικά διαφοροποιημένη θεατρική προσφορά της φετινής χρονιάς. Ανά δύο, ανά τρεις, ανά πέντε, οι άνθρωποι του θεάτρου ασκούν το επάγγελμά τους σε ελεύθερους και ποικίλους συνδυασμούς, και καμιά ομάδα δεν παίζει χωρίς θεατές. Όλες όχι απλώς έχουν βρει το δικό τους target group, αλλά βλάστησαν, προήλθαν από το κοινό τους, έχοντας εντοπίσει και προσπαθώντας να ικανοποιήσουν κάποιες κοινωνικές (πρωτίστως) και αισθητικές (εν μέρει) ανάγκες τους.

Η αυξητική τάση που παρατηρείται και στα δύο συνθετικά μέρη της θεατρικής πραγματικότητας, στις παραγωγές και στο κοινό των θεατών, συμβαδίζει με την εμφάνιση και εδραίωση ενός νέου για τον τόπο μας χαρακτηριστικού - της θεατρικής δημοκρατικότητας. Με άλλα λόγια, το θέατρο γίνεται πια από πολλούς για πολλούς. Το «για πολλούς» σημαίνει ότι το θέατρο θέτει επίκαιρους προβληματισμούς και αναλαμβάνει κοινωνικές αποστολές. Το «από πολλούς» σημαίνει ότι τα ποιοτικά επίπεδα ποικίλλουν (εντός και μεταξύ των ομάδων) και τα όρια του επαγγελματισμού διευρύνονται, μέχρι που να πλησιάζουν αναπόφευκτα τον ερασιτεχνισμό, που ξαφνικά αποδεικνύεται πεδίο όμορο με το επαγγελματικό, αν υιοθετεί, βέβαια, τους ίδιους «κοινωφελείς» στόχους.

«XX.XY. Αποκαλύψεις φύλων»

Συντονισμός δραματουργικής επεξεργασίας κειμένου: Ελλάδα Ευαγγέλου, Κώστας Κωνσταντινίδης
Σκηνοθεσία: Ελλάδα Ευαγγέλου
Σκηνικά/κοστούμια/video art: Άννα Φωτιάδου
Σχεδιασμός φωτισμού: Καρολίνα Σπύρου
Μουσική επιμέλεια: Πόλυ Παπαβασιλείου
Παίζουν: Μαριάνα Γεωργούλια, Χριστίνα Δημητριάδου, Λήδα Κουμίδη, Λούης Λουκαΐδης, Μιράντα Νυχίδου, Ευθυμία Προική, Γιώργης Ρεγγίνος, Ελλάδα Ευαγγέλου, Πολύμνια Ταμασίδου.

Η παράσταση είναι προϊόν βιωματικών εργαστηρίων που διοργανώθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος Youth Alert: Theatre for the Promotion of Gender Equality Awareness among Yong People από τρεις φορείς, το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου, το Rooftop Theatre και τον Κυπριακό Σύνδεσμο Οικογενειακού Προγραμματισμού. Το θέμα των κοινωνικών στερεοτύπων και διακρίσεων με βάση το φύλο αποδείχτηκε όχι μόνο θεατρικά γόνιμο, αλλά και άκρως ενδιαφέρον για το κοινό, την προσέλευση του οποίου θα μπορούσαν να ζηλέψουν πολλοί μόνιμοι επαγγελματικοί θίασοι. Η Ελλάδα Ευαγγέλου χρησιμοποίησε για ώθηση της αυτενέργειας της ομάδας της το «Αιδοίων μονόλογοι» της Eve Ensler. Βασισμένες σ' αυτό το έργο παραστάσεις είχαν παιχτεί στην Κύπρο τρεις ή τέσσερις φορές, και σε ελληνική παραγωγή σε σκηνοθεσία Κωνστατίνου Αρβανιτάκη και από ντόπιες ομάδες, και παρ' όλη την πρόθεση (του έργου και των δημιουργών των παραστάσεων) να σοκάρει και να προκαλέσει κοινωνικούς προβληματισμούς, δεν έκανε τίποτα απ' αυτά. Το να δοθεί συνέχεια με τα προσωπικά βιώματα και απόψεις των ανθρώπων που δεν διαφέρουν από το κοινό τους, που δεν «προστατεύονται» ούτε από την ιδιότητα επαγγελματιών ηθοποιών, ούτε από την ασφάλεια ενός έτοιμου, κάπου αλλού γραμμένου κειμένου, είχε τη ζητούμενη άμεση και έντονη επίδραση στους θεατές. Πειράχτηκαν τα ντόπια ταμπού, συζητήθηκαν οι εγχώριες φοβίες, και με απλό και, επιμένω, δημοκρατικό τόπο ξεκλειδώθηκαν πράγματα κλειδωμένα, μέσα σ' αυτούς που έπαιζαν και σ' αυτούς που παρακολουθούσαν.

«Forget me not» από την Ομάδα One/Off

Ιδέα/σκηνοθεσία/τελική επεξεργασία κειμένου: Μαρία Κυριάκου
Επιμέλεια κίνησης: Αλέξης Βασιλείου
Διασκευή τραγουδιών/σύνθεση: Λένα Μίος και Φίλιππος Φιλίππου
Σχεδιασμός φωτισμού: Βασίλης Πετειναρίδης
Ενδυματολόγος: Νάταλη Κωνσταντινίδου
Παίζουν: Μαρία Καυκαρίδου, Δημήτρης Κωνσταντινίδης, Άννα Σκορδή, Αντρέας Χατζηγεωργίου, Γιολάντα Χριστοδούλου.

Η τεχνική του devised κειμένου, κειμένου που παράγεται από τους συμμετέχοντες στην παράσταση και βασίζεται στα προσωπικά τους βιώματα και τις αναμνήσεις, χρησιμοποιήθηκε και στην παραγωγή «Forget me not» της Ομάδας One/Off .Έχοντας ως αφετηρία και αφορμή τη συλλογή διηγημάτων του Αντώνη Γεωργίου «Γλυκιά Bloody Life» και χρησιμοποιώντας συμπληρωματικά αποσπάσματα από τα ανέκδοτά του κείμενα, η Μαρία Κυριάκου και η ομάδα των πέντε ηθοποιών ακολουθούν τα προσωπικά τους μονοπάτια μέχρι τη διασταύρωσή τους. Σ' αυτή τη διασταύρωση βρίσκεται το κοινό σημείο της μνήμης μιας γενιάς. Γενιάς των σημερινών τριαντάρηδων, που το «Δεν ξεχνώ» τους το μάθαιναν από το νηπιαγωγείο και που προσπαθούν με ειλικρίνεια και απλότητα να ανακαλύψουν τι δεν έχουν ξεχάσει, τι έχουν κρατήσει από το παρελθόν, τι είναι εκείνη η κοινή βάση στην οποία στέκουν και η οποία, αν βρεθεί, μπορεί να ονομαστεί και εθνική ταυτότητα.

Μεγάλος έπαινος αξίζει στη Μαρία Κυριάκου, η οποία είχε πρωτ' απ' όλα την ιδέα, ότι αυτές οι πέντε προσωπικές διαδρομές θα μας φέρουν πιο κοντά στο κοινό σημείο συνάντησης απ' ό,τι μερικές μη επιτυχημένες μέχρι τώρα απόπειρες της θεατρικής προσέγγισης στη χωροχρονική, εθνική και ιδεολογική οριοθέτηση της κυπριακής ταυτότητας. Η τελική επεξεργασία των προσωπικών αφηγήσεων οδήγησε σ' ένα κείμενο που έχει εσωτερική λογική και συναισθηματική εξέλιξη και θεατρική δομή. Και η σκηνοθεσία της Μαρίας Κυριάκου χαρακτηρίζεται από την αίσθηση μέτρου, από την έντεχνη μίξη του χιούμορ και της σοβαρότητας, της τόλμης και της συγκίνησης, από τη δημοκρατικότητα στο χειρισμό των υποκριτικών μονάδων με κύριο γνώμονα το κοινό καλό του συνόλου. Το ύφος των προσωπικών αφηγήσεων κερδίζει τους θεατές και μας κάνει να αποδεχτούμε τις προσωπικότητες των πέντε ηθοποιών χωρίς να τους περνάμε από το κόσκινο των απρόσωπων ποιοτικών κριτηρίων.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ